

**Угода
між Урядом України та Урядом Республіки Болгарія
про взаємне сприяння та захист інвестицій**

(Угоду ратифіковано Законом N 400/95-ВР від 20.10.95)

Дата підписання: 08.12.1994

Дата набрання чинності: 10.12.1995

Уряд України та Уряд Республіки Болгарія (надалі іменуються "Договірні Сторони"),

бажаючи зміцнювати взаємовигідне економічне співробітництво, намагаючись створювати та підтримувати сприятливі умови для здійснення інвестицій інвесторами однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони,

визначаючи, що сприяння та взаємний захист інвестицій, згідно з цією Угодою, стимулює ділову ініціативу у цій галузі, домовились про нижченаведене:

Стаття 1. Визначення

Для цілей цієї Угоди:

1. Термін "інвестиція" означає будь-які майнові цінності та, зокрема:

- а) рухоме та нерухоме майно та інші речові права;
- б) акції, вклади та інші форми участі в товариствах;
- в) права вимоги та інші права, що мають економічну цінність;
- г) права на інтелектуальну власність (авторські права, права на винаходи, промислові зразки, товарні знаки та найменування місця походження), технологічні процеси, ноу-хау та ділову репутацію;
- д) права на здійснення господарської діяльності, що надаються на підставі закону та договору, включаючи, зокрема, права на розвідку, розробку та експлуатацію природних ресурсів.

Ніяка зміна форми вкладення майнових цінностей не впливає на їх кваліфікацію як інвестицій за умови, що така зміна не суперечить законодавству Договірної Сторони, на території якої здійснені інвестиції.

2. Термін "інвестор" означає відносно кожної Договірної Сторони:

- а) будь-яку фізичну особу, що є громадянином цієї Договірної Сторони згідно з її законодавством;
- б) будь-яку компанію, фірму, товариство, підприємство, організацію чи асоціацію, що має чи не має статусу юридичної особи, яка створена згідно з законодавством кожної з Договірних Сторін та знаходиться на її території.

3. Термін "доходи" означає прибуток, дивіденди, проценти та інші законні суми, що отримуються в результаті інвестицій.

4. Термін "територія" означає територію кожної з Договірних Сторін, а також виключну економічну зону та континентальний шельф, над якими відповідна Договірна Сторона здійснює суверенні права та юрисдикцію згідно з міжнародним правом.

Стаття 2. Сприяння та захист інвестицій

1. Кожна з Договірних Сторін заохочує інвесторів іншої Договірної Сторони здійснювати інвестиції на своїй території та допускає такі інвестиції згідно з її законодавством.

2. Кожна з Договірних Сторін гарантує згідно із своїм законодавством безумовний захист інвестиціям інвесторів іншої Договірної Сторони.

3. Доходи від інвестицій, а у випадку повторної інвестиції - доходи від повторної інвестиції користуються таким же захистом, як і інвестиції.

Стаття 3. Національний режим та режим найбільшого сприяння

1. Кожна з Договірних Сторін забезпечує на своїй території інвестиціям інвесторів іншої Договірної Сторони та діяльності в зв'язку з інвестиціями справедливий та рівноправний режим.

2. Режим, що згадується в п.1 цієї Статті, повинен бути не менш сприятливим, ніж режим, який надається інвестиціям і діяльності у зв'язку з інвестиціями власних інвесторів або інвесторів будь-якої третьої держави.

3. Кожна з Договірних Сторін залишає за собою право визначати галузі та сфери діяльності, в яких може бути обмежена діяльність іноземних інвесторів. Будь-яке нове вилучення, встановлене Договірною Стороною, не застосовується до інвестицій, які здійснені на її території інвесторами іншої Договірної Сторони до моменту набуття чинності вилученням.

4. Режим найбільшого сприяння, що надається згідно з п.2 цієї Статті, не розповсюджується на переваги, які Договірна Сторона надає або надаватиме в майбутньому:

у зв'язку з участю в зоні вільної торгівлі, митному або економічному союзу, або інших подібних інституціях;

на підставі угоди про запобігання подвійному оподаткуванню або інших домовленостей з питань оподаткування.

Стаття 4. Експропріація, націоналізація та компенсація за втрати

1. Інвестиції інвесторів однієї з Договірних Сторін, які здійснені на території іншої Договірної Сторони, не можуть бути експропрійовані, націоналізовані або піддані заходам, що дорівнюють за наслідками експропріації або націоналізації (надалі іменується "націоналізація"), за винятком випадків, коли такі заходи застосовуються в суспільних інтересах, у встановленому законом порядку, не є дискримінаційними та супроводжуються виплатою негайної, адекватної та ефективної компенсації.

2. Компенсація повинна відповідати ринковій вартості націоналізованої інвестиції, визначеній безпосередньо до моменту націоналізації. Компенсація виплачується у вільно конвертованій валюті, в якій інвестиції були початково здійснені, або в іншій валюті, що є прийнятною для інвестора. З моменту виникнення права на компенсацію та до моменту її виплати на суму компенсації нараховується відсоток відповідно до ставки LIBOR.

3. Потерпілий інвестор матиме право на негайний перегляд судовими або іншими незалежними владами цієї Договірної Сторони його випадку та оцінку його інвестиції згідно з принципами,

викладеними в цій Статті.

Стаття 5. Інші втрати

1. Договірна Сторона, на території якої було завдано шкоди інвестиціям інвесторів іншої Договірної Сторони у результаті війни або іншого збройного конфлікту, громадських заворушень, введення надзвичайного стану або інших подібних обставин, надає таким інвесторам відносно відновлення майна, компенсації та інших видів урегулювання режим не менш сприятливий, ніж режим, який вона надає інвесторам будь-якої третьої держави.

Стаття 6. Трансфер

1. Кожна з Договірних Сторін дозволяє інвесторам іншої Договірної Сторони після виконання ними всіх податкових зобов'язань безперешкодний переказ платежів у зв'язку з інвестиціями та, зокрема:

а) сум податкової інвестиції та додаткових сум для підтримки чи збільшення інвестиції;

б) прибутків, як вони визначені у п.3 Статті 1 цієї Угоди;

в) сум, отриманих інвестором у результаті продажу або повної чи часткової ліквідації інвестиції;

г) сум, необхідних для сплати витрат, які виходять з функціонування інвестицій;

д) компенсацій відповідно до Статей 4 та 5 цієї Угоди;

е) заробітної платні та інших винагород, що отримуються громадянами іншої Договірної Сторони за роботу та послуги, які виконуються у зв'язку з інвестиціями, здійсненими на території першої Договірної Сторони, у розмірі та порядку, передбаченими її законодавством.

2. Переказ платежів, зазначених у п.1 цієї Статті, проводиться без затримки у вільно конвертованій валюті за діючим на день переказу валютним ринковим курсом тієї Договірної Сторони, на території якої інвестиції здійснені.

Стаття 7. Суброгація

1. Якщо Договірна Сторона проводить платежі своєму інвестору на підставі договору гарантії або страхування, укладеного у зв'язку з інвестиціями, інша Договірна Сторона визначає передачу першій Договірній Стороні прав, що належать інвестору. Договірна Сторона, до якої перейшли права інвестора, має такі ж права, як й інвестор, із застереженням відносно зобов'язань інвестора, пов'язаних із застрахованою таким чином інвестицією.

Стаття 8. Спори між Договірною Стороною та інвестором іншої Договірної Сторони

1. Будь-який спір між інвестором однієї з Договірних Сторін та іншою Договірною Стороною, який виникає у зв'язку із здійсненням інвестицій, вирішується по можливості шляхом переговорів.

2. Якщо таким чином спір не буде вирішений протягом 6 місяців з моменту його виникнення, він може бути переданий на розгляд до компетентного суду або арбітражу Договірної Сторони, на території якої інвестиції здійснені.

3. Спир щодо питань розміру, умов або порядку сплати компенсації на підставі Статей 4, 5 цієї Угоди, а також порядку переказу платежів на підставі Статті 6 цієї Угоди можуть бути передані на розгляд Третейського суду "ad hoc" відповідно до Арбітражного Регламенту Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ) (995_059) за умови, що інвестор не скористався правом подати позов згідно з п.2 цієї Статті.

Рішення Третейського суду є остаточним та обов'язковим для обох Сторін у спорі.

Стаття 9. Консультації

Договірні Сторони за пропозицією однієї з них можуть провести консультації з питань, які стосуються тлумачення або застосування цієї Угоди.

Стаття 10. Спори між Договірними Сторонами

1. Спори між Договірними Сторонами відносно тлумачення або застосування цієї Угоди вирішуються по можливості шляхом переговорів.

2. Якщо спір між Договірними Сторонами не може бути таким чином вирішений протягом шести місяців з моменту початку переговорів, та за вимогою будь-якої з Договірних Сторін він передається на розгляд Третейського суду.

3. Такий Третейський суд створюється для кожного конкретного випадку наступним чином: протягом трьох місяців з моменту отримання прохання щодо арбітражу кожна з Договірних Сторін призначає одного члена суду. Два члени суду обирають громадянина третьої держави, який після схвалення обома Договірними Сторонами призначається Головою суду. Голова Третейського суду повинен бути призначеним протягом двох місяців з моменту призначення двох інших членів суду.

4. Якщо в зазначені у п.3 цієї Статті терміни необхідні призначення не були здійснені, та за відсутності іншої домовленості кожна з Договірних Сторін може звернутися до Голови Міжнародного суду з проханням здійснити такі призначення. Якщо Голова є громадянином однієї з Договірних Сторін або за будь-яких інших обставин не може виконати зазначену функцію, прохання здійснити необхідні призначення може бути звернене до Віце-Голови Міжнародного суду. Якщо Віце-Голова є громадянином однієї з Договірних Сторін або також не може виконати зазначеної функції, прохання здійснити необхідні призначення може бути звернене до наступного за старшинством члена Міжнародного суду, який не є громадянином жодної з Договірних Сторін.

5. Третейський суд приймає своє рішення на підставі положень цієї Угоди, а також загальноправових принципів та норм міжнародного права. Він приймає своє рішення більшістю голосів. Таке рішення є остаточним та обов'язковим для обох Договірних Сторін. Суд визначає порядок своєї роботи самостійно.

6. Кожна з Договірних Сторін несе витрати, пов'язані з діяльністю призначеного нею члена суду та своїм представництвом в арбітражному процесі. Витрати, пов'язані з діяльністю Голови суду, та інші витрати Договірні Сторони несуть в рівних частинах.

Стаття 11. Застосування інших правил

1. Якщо одна з Договірних Сторін згідно з своїм законодавством або міжнародною угодою, учасниками якої є обидві Договірні Сторони, надає інвестиціям інвесторів іншої Договірної Сторони та діяльності в зв'язку з інвестиціями режим більш сприятливий, ніж режим, який надається цією Угодою, то застосовується більш сприятливий режим.

2. Якщо режим, що надається однією Договірною Стороною інвесторам іншої Договірної Сторони згідно з положеннями контрактів, є більш сприятливим, ніж той, що надається цією Угодою, то буде надано більш сприятливий режим.

Стаття 12. Застосування цієї Угоди

Ця Угода застосовується до всіх інвестицій, які здійснені інвесторами однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони як до, так і після набуття чинності цією Угодою.

Стаття 13. Набуття чинності, період та припинення дії цієї Угоди

1. Ця Угода підлягає ратифікації та набуває чинності після закінчення тридцяти днів з дати письмового повідомлення Договірними Сторонами одна одній про виконання ними передбачених законодавством процедур та буде чинною протягом п'ятнадцяти років.

2. Ця Угода залишається чинною, якщо жодна з Договірних Сторін письмово не повідомить іншу Договірну Сторону про її намір припинити дію цієї Угоди щонайменше за дванадцять місяців до припинення строку, визначеного в п.1 цієї Статті.

3. Після закінчення початкового п'ятнадцятирічного терміну чинності кожна Договірна Сторона може в будь-який час припинити чинність цієї Угоди, повідомивши про свій намір письмово другу Договірну Сторону. Чинність цієї Угоди припиняється через дванадцять місяців з дати отримання такого повідомлення іншою Договірною Стороною.

4. Відносно інвестицій, здійснених до дати припинення дії цієї Угоди, положення Статей 1-12 цієї Угоди залишатимуться чинним протягом подальших п'ятнадцяти років після цієї дати.

Здійснено в м. Києві 8 грудня 1994 року у двох примірниках, кожний українською, болгарською та російською мовами, до того ж усі тексти мають однакову силу.

У разі виникнення спорів з приводу тлумачення цієї Угоди переважну силу має текст російською мовою.

За Уряд України

За Уряд Республіки Болгарія

(підпис)

(підпис)

Публікації документа

- **Зібрання чинних міжнародних договорів України** — 2006 р., № 5, / Книга 2 /, стор. 578, стаття 1302
- **Офіційний вісник України** від 08.08.2003 — 2003 р., № 30, стор. 392, стаття 1595, код акту 25926/2003